

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

9 Vtrum Episcopus peccet dans beneficium bono si prætermittat
meliorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

ter secundum corpus, quod conceptū est ex sexu cōmissione: nec ē quantum ad aīam, quia alij etiā leguntur sanctificati in utero, & ita relinquitur q̄ fuerit specialiter preparata per immunitatē ab originali peccato, & sic licet eius cōceptionē celebrare.

SED CONTRA est, quod hoc privilegium solius Christi dicitur esse, quod sine originali peccato est conceptus. nō ergo competit Beata Virgini, & ita eius conceptio non est celebranda.

RESPON. Dicendum, quod hic inducuntur duae qōnes. Vna principalis: altera accessoria, scilicet Beata Virgo fuerit cōcepta cum originali, quod oportet primo determinari. Est ergo cōsiderandum, q̄ vnus quisq; peccatum originale contrahit ex hoc quod fuit in Adam sūi feminale rōnem, vt Aug. dicit super Gese. ad literā. Omnes autē illi in Adā fuerūt sūi feminale rōnem, q̄ non solum ab eo carnē acceperunt, sed et secundum naturalē modum originis ab eo sunt propagati: sic autē processit ab Adam Beata Virgo, q̄a nata fuit per cōmissione sexuum, sicut & ceteri, & ideo cōcepta fuit in originali peccato, & includitur in vniuersitate illorum, de quo Apostolus dicit ad Rom. 5. In quo oēs peccauerūt, a qua vniuersitate solus Christus excipitur, qui in Adam non fuit secundum feminale rōnem, alioquin si hoc alteri non conueniret q̄ Christo, non indigeret Christi redemptione: & ideo non tātum debemus dare matri, q̄ subtrahat aliqd̄ honori filij, q̄ est saluator omnium hominum, vt dicit Apostolus 1. ad Thi. 4. Quāuis autē beata Virgo in originali concepta fuerit, creditur tamen in utero fuisse sanctificata antequā nata. Et ideo circa celebrationē conceptionis eius diuersa cōsuetudo ecclesiarum inoleuit. Nā Romana ecclesia, & plurimae aliae con siderantes conceptionē Virginis in originali peccato fuisse, festum conceptionis non celebrant. Alij vero considerantes sanctificationē eius in utero, cuius tempus ignoratur, celebrant conceptionē: creditur enim q̄ cito post conceptionē, & aīa infusio nem fuerit sanctificata. Vnde illa celebritas non est referenda ad conceptionē rōne conceptionis, sed potius rōne sanctificationis. Sic ergo non est ideo celebranda cōceptio praedicta, quia fuerit sine peccato originali concepta. Nō enim per hoc tollitur quin fuerit specialius ceteris preparata, eo q̄ in ipsa sanctificatione copiosius ceteris munus gratiae accepit nō solū vt purgaretur a peccato originali, sed vt tota eius vita redderetur immunis ab oī peccato tam mortali, quā veniali, vt dicit Anselmus.

ARTICVLVS VIII.

Vtrum clericus beneficiatus teneatur in scholis existens dicere officium mortuorum.

Ar. specialis **C**IRCA secundum sic proceditur. Videtur q̄ clericus beneficiatus teneatur in scholis existens dicere officium mortuorum. Ille enim qui recipit bona temporalia alicuius, teneatur ei in spiritalibus recompen sare: sed iste clericus accipit bona quae fuerunt defunctorum, ergo teneatur pro eis dicere officium mortuorum.

SED CONTRA. Ille qui minus recipit, minus teneatur: sed clericus qui in scholis moratur, minus recipit quā alij qui in ecclesia residentiam faciunt, qui recipiunt quotidianas distributiones, ergo non teneatur dicere officium mortuorum sicut illi.

RESPON. Dicendum, q̄ clericus ex hoc ipso, q̄ est clericus, & praecipue in sacris ordinibus constitutus, teneatur dicere horas canonicas. Videntur n. tales specialiter esse assumpti ad laudem diuinam, secundum illud Esa. 42. Omnem qui inuocat nomen meum, in laudem meam creati illum: sed in quantum est clericus beneficiatus in hac ecclesia, teneatur dicere officium mortuorum modum illius ecclesiae. Est ergo considerandum, q̄ officium mortuorum quandoque in ecclesia dicitur, sicut ordinarie pertinet ad ecclesiae officium, sicut in tota ecclesia in die animarum dicitur officium pro mortuis, & in qualibet ecclesia est aliqua super hoc specialis consuetudo, puta, vt dicitur ordinate officium mortuorum si mel in septimana, vel qualitercumque alter secundum certum tempus: & ad huiusmodi officium mortuorum teneatur clericus beneficiatus in aliqua ecclesia, etiam in scholis existens, vt per hoc satisfaciatur mortuis, quorum recipit bona. Aliquando vero dicitur officium mortuorum in ecclesia extraordinarie, propter aliquā causam specialiter emergentem, puta, ad preces aliquis personae, vel propter aliquod huiusmodi. & ad huiusmodi officium mortuorum, non teneatur clericus existens in scholis.

Et per hoc patet responsio ad obiecla.

ARTICVLVS IX.

Vtrum episcopus peccet dans beneficium bono, si praetermittat meliorem.

AD TERTIUM sic proceditur. Videtur q̄ episcopus peccet dans beneficium bono, si praetermittat meliorem, quia qui facit contra cōscientiam, edificat ad gehennam: sed iste episcopus praetermittens meliorem, videtur facere contra conscientiam, ergo peccat mortaliter edificans ad gehennam.

SED CONTRA est, quod etiam secundum iura sufficit dare bono, si sit idoneus ad seruendum in ecclesia.

RESPON. Dicendum, q̄ aliquis potest dici melior dupliciter. Vno modo simpliciter, qui est sanctior plus habens de charitate. Alio modo dicitur aliquis melior quo ad aliquid. Contingit autem quādoque aliquem esse meliorem simpliciter, qui tamen non est melior quantum ad hoc, q̄ beneficium percipiat, quia alius forte potest ecclesiam magis inuare, vel per consilium sapientiae, vel per auxilium potentiae, vel quia seruiuit in ecclesia. Nō ergo episcopus teneatur semper dare meliori simpliciter, sed teneatur dare meliori quo ad hoc: non enim potest esse, q̄ vnus praeferat alteri, nisi propter aliquam causam, quae si quidem pertineat ad honorē Dei, & vtilitatem ecclesiae, iam quantum ad hoc iste est melior. Si autē illa causa ad hoc nō pertineat, erit acceptio personarum, quae tanto est grauior, quāto in rebus diuinis committitur. Vnde super illud Iaco. 2. Tu sede hic bene & c. dicit glo. August. Si hanc distantiam sedendi, & standi ad honores ecclesiasticos referamus, nō est putandum leue esse peccatum in acceptione personarum habere sedē dñi gloriæ. Quis enim ferat eligi diuitem ad sedē honoris ecclesiae, contempto paupere sanctiore, & instructiore? Et per hoc patet responsio ad obiecla.

ARTICVLVS X.

Vtrum pauper teneatur decimas soluere diuiti sacerdoti.

AD QUARTUM sic proceditur. Videtur q̄ pauper non teneatur decimas soluere diuiti sacerdoti. Ideo

D. 370.